

## O B S A H:

	Stránka
Předmluva k I. vydání . . . . .	7
Předmluva k II. vydání . . . . .	9
<b>I. Úvod: Účel a program téhoto výkladu . . . . .</b>	<b>11</b>
<b>II. Podstata moderní statistiky. Statistická metoda a věda.</b> Jejich předmět. Je statistika vůbec vědou? . . . . .	<b>12</b>
<b>III. Rozdělení statistiky . . . . .</b>	<b>19</b>
<b>IV. Význam statistiky, zvláště pro zemědělství a družstevnictví,</b> veřejnou správu a zákonodárství . . . . .	<b>26</b>
<b>V. Z historie statistiky: A. Z historie sbírání statistických</b> dat. Zároveň o orgánech statistických a hlavních prame- nách statistických dat o našich zemích . . . . .	<b>32</b>
<b>B. Z historie pojmu »statistika« a vědy statistické . . . . .</b>	<b>45</b>
<b>VI. Z literatury o metodě, teorii a technice statistické, pak o sta-</b> tisticce zemědělské . . . . .	<b>50</b>
<b>VII. Z techniky a theorie statistiky. Prostředky techniky statistické:</b>	<b>54</b>
A. <i>Statistické sčítání</i>	
a) Podmínky dobrého statistického sčítání (theore- tický základ jeho) . . . . .	55
b) Jak se provádí sbírání materiálu (čili o metodě statistického sčítání):	
I. Plán a přípravy proř . . . . .	64
II. Přípravy k provedení plánu . . . . .	75
III. Vlastní sčítání . . . . .	77
c) Jak se zkoumá správnost sebraných údajů (čili o kon- trole statistického materiálu) . . . . .	79
d) Jak dlužno sestavovat výsledky sčítání (čili o me- todách technického zpracování statistického ma- teriálu):	
I. Plán . . . . .	82
II. Přípravy k jeho provedení. Plán publikace . . . . .	101
III. Provedení . . . . .	105
e) O rozboru čili analýze výsledků sčítání (vědeckém zpracování jich):	
I. Hlavní pravidla a podmínky jeho . . . . .	107
II. Cesty a III. pomůcky jeho:	
1. Poměrná čísla (soufadná, rozborná i genetická) .	109
2. Řady statistické, jich druhy a rozbor (korrelace, oscillace) . . . . .	115
3. Střední veličiny statistické (průměry, střed, modus, medián) . . . . .	116
4. Statistické ukazatelé (indexní čísla, koeficienty) .	126
5. Statistické obrazce čili grafika (kartogramy, dia- gramy, kartodiagramy) . . . . .	129
6. Interpolace . . . . .	154
B. <i>Statistický odhad a statistická anketa</i> . . . . .	159
<b>VIII. O statistice osuze zvlášť (po stránce methodologické a technické):</b>	
1. Její účel . . . . .	168
2. Předmět a obsah . . . . .	169

3. Druhy ploch osevu. Plochy sklizně . . . . .	172
4. Jednotka sčítací . . . . .	174
5. Rozhodná doba . . . . .	175
6. Jak se osev zjišťuje . . . . .	176
7. Kdo má prováděti sčítání (sbíráni materiálu, kontrolu, technické i vědecké zpracování a řízení celé práce) . . . . .	177
8. Kdy se má sčítati . . . . .	180
9. Přípravy . . . . .	181
10. Vývoj metody této statistiky u nás:	
a) Počátky . . . . .	182
b) Další vývoj v Čechách až do světové války . . . . .	186
c) Odchylky na Moravě a ve Slezsku . . . . .	191
d) Za světové války v Čechách . . . . .	194
e) Za světové války na Moravě a ve Slezsku . . . . .	207
f) Po válce . . . . .	210
11. Přehled metod statistiky osevu v některých jiných státech: a) v Uhrách, b) v Belgii, c) v Anglii, Walesu, Irsku, Britské Indii, d) ve Francii, e) ve Spojených státech severoamerických, f) v Německu . . . . .	215

Vyobrazení v textu: Obr. 1. Powersův stroj dírkovací (str. 97). — 2. Sítítek našeho sčítání lidu z r. 1921 (98). — 3. Část strojovny našeho Státního Úřadu Statistického (dírkování a revise štítků o sčítání lidu z r. 1921) (99). — 4. Powersův stroj třídící (100). — 5. »Log-a-Calculator«, stroj pro snadné vypočítávání procent a j. (110). — 6. Počítací stroj »Brunsviga« (112). — 7. Ukázka jednobarevného kartogramu: Jak velká část orné půdy věnuje se pěstování ječmene v jednotlivých soudních okresích Moravy r. 1922 (133). — 8. Ukázka jednoduchého diagramu čárového: Zemřeli tuberkulosou na Moravě v l. 1895 až 1919 (137). — 9. Ukázka diagramu osovýho: Poměrný počet sňatků a poměrná cena nejdůležitějších životních potřeb ve vnitřní Praze (I—VIII) v jednotlivých měsících r. 1921 (143). — 10. Ukázka diagramu sloupkového: Plochy osevu hlavních plodin na Moravě r. 1922 (145). — 11. Ukázka diagramu čárového (lomeného), plošného (čtvercového) a prostorového (krychlového), zároveň srovnání jich názornosti o témaž předmětu: Srovnání celkové sklizně pšenice r. 1921 na Moravě a v celé naší republice s celkovou sklizní její téhož roku v Německu a ve Spojených státech severoamerických (146). — 12. Ukázka plošného diagramu kruhového: Rozdělení celkové půdy našich zemí podle druhů kultur r. 1922 (148). — 13. Ukázka složitějšího diagramu plošného (dvojitě děleného čtverce); pro srovnání s obr. 12. má týž předmět jako on (149). — 14. Ukázka pikrogramu (diagramu obrázkového); pro srovnání s obr. 11 o témaž předmětu (151). — 15. Ukázka jednobarevného kartogramu: Střední hospodářské, rolnické a zimní hosp. školy v jednotlivých okresích Moravy podle vyučovacího jazyka, počtu tříd a zapsaného žactva na počátku škol. roku 1921/2 (153).

#### Přílohy na konci:

- /1 Ukázka »štítku« čili sčítacího lístku v techn. sl. sm.
- /2 Ukázka dotazníku kombinovaného s malou (skrytou) sběrnou tabulkou.
- /3 Ukázka s běrné tabulky.
- /4 Příklad soustředné tabulky pro methodu čárkovaci.
- /5 Ukázka rozdílu při použití sítě aritmetické a logaritmického diagramu čárového: Vývoz obilí, sladu, luštěnin, mouky, mlýnských výrobků a rýže z republiky Československé v měsících říjnu 1921 až září 1922.
- /6 Ukázka diagramu interpolaciálního: Grafická interpolace počtu obyvatelstva Moravy v době mezi sčítáními lidu z let 1880, 1890 a 1900.